

146142 - Yakıt ve Masraf Gerektiren Makinelerle Sürölüp Hasat Edilen Ürünlerin Zekâtı

Soru

Bilindiği üzere bir mahsul gök suyuyla ve yağmurla sulanırsa onda bir, kuyu suyu ile sulanırsa yirmide bir zekât verilir. Ancak zamanımızda tarlalar gök suyuyla ve yağmurla sulandığı halde otomatik makinelerle sürölüyor, ekiliyor ve otomatik makinelerle hasat ediliyor; ayrıca üzerine kimyasal gübre de konulabiliyor, dolayısıyla bu işlemler için çok fazla yakıt ve para harcanıyor. Bu zorluk ve masraflar göz önünde bulundurulduğu takdirde çıkan ürünlerin zekâtı yirmide bir mi yoksa onda bir mi olarak hesaplanır?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Bu konuda Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, hükmü sulama yöntemine bağlamıştır. Hasat konusunda yapılan işlemler veya toprağı işleme konusunda yapılan işleri itibar etmemiştir. Çünkü bu başka bir konu olup zekatla alakası yoktur. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem hükmü bundan başka bir şeye bağlamıştır, bu kuralı başından sonuna kadar bütün ümmet için geçerli kılmıştır. Şeriat sadece Nebi s.a.v zamanındaki insanlar için değil, bilakis hem kendi döneminin insanları hem de onlardan sonra kıyamete kadar gelecek insanlar içindir. Yüce Allah, gelecekte makinelerin ortaya çıkacağını; ekim, biçim, hasat ve diğer işler için makinelere ve yakıta şiddetle ihtiyaç olacağını biliyordu.

Soru soran kişinin yağmur suyuyla tarım yapılan topraklarla ilgili olarak söylediği makine ve yakıt konusundaki hususlar zekâtı etkilemez. Bu durumda vacip olan zekât oranı onda birdir. Çünkü Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurmuştur: "Yağmurla, kaynak suyu ile veya kendi kökleriyle dışarıdan su dökmeden sulanabilen mahsullerin onda biri zekât olarak verilir. Bir emek sarf edilerek (kova vb. şeylerle) sulanan arazilerin mahsullerinin yirmide biri zekât olarak verilir."

(Buhari)

Bu hadisin anlamını destekleyen başka hadisler mevcut olup Nebi s.a.v'in; sulama sonrası, ekim sonrası veya tohum atma süresince yapılacak işlemlere itibar etmediği gösterir.

Aksine hüküm sulamayla ilintilidir; akan pınarlarla, nehirlerle veya yağmurla sulanan her şeyin onda biri yani yüzde on oranında zekâtı vaciptir. Makinelerle, develerle, öküzlerle veya serpererek sulayan araçlar vb. ile sulanarak elde edilen ürünlerin yirmide bir oranında zekâtı vaciptir.

En iyisini Allah bilir.